

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

דבר העורך

סדרת 'מטבח כהלכה'

תקציר הגיליונות: הנושאים בסדרת 'מטבח כהלכה': הגיליון הראשון (מספר 379), עסק בנושא 'סימון היכר בספוגיות'.

הגיליון השני (מספר 380), עסק בנושא 'היכר במאפה חלבי', בדבר חובת הסימון במאפים השונים שנאפו עם בשר או חלב, בורקסים בלינצ'ס עוגות וכדומה, בצל חלבי על לחם פרוה, והאם מועיל הצמדת פתק 'חלבי' למאפים.

הגיליון השלישי בסדרה (מספר 381), עסק בנושא פת פרוה בחזקת בשרי/חלבי, בדין פת פרוה שהוחזקה לבשרי/חלבי, פת שהונחה על השולחן בשעת אכילת בשרי/חלבי, פת פרוה שהונחה על סיר בשרי/חלבי.

הגיליון הנוכחי הרביעי בסדרה (מספר 382), בנושא האם מותר לערות מים רותחים מאותו קומקום לחלבי ובשרי?

האם חיבור של 'ניצוק' או אדים בשעת עירוי, נחשב חיבור בליעות ונהפך לבשרי/חלבי, או שנשאר פרוה?

פירוט הדינים באופנים הבאים; עירה בגובה מעל הכלי, עירה בתוך דפנות הכלי, עירה מכלי רותח לכלי צונן, עירה מכלי צונן לכלי רותח, עירה לכלי ריק עם בליעות, מה דין מיחם מוסדי שיתכן שעירו ממנו גם לחלבי וגם לבשרי?

הגיליון הבא החמישי בסדרה (מספר 383), דין המאכל, והמים, עירה תבלין או מלח לכלי רותח שעל גבי האש וקלט אדים, האם התבלין והמלח נהפך לבשרי/חלבי? והאם מצד ההלכה צריך שהיה בקבוק מיוחד לתבלינים ושמן חלבי/בשרי/פרוה?

אינספור דיני בשר בחלב קיימים במטבח הביתי, וצריך לדעת את היסודות כדי להבחין בהם. בכל שאלה יש הרבה פרטים, וכל נתון עלול לשנות את ההכרעה, בסדרת הגיליונות מופיעים היסודות והכללים, ובהכרעה למעשה צריך לעשות שאלת חכם.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'קומקום בחזקת פרוה'

עירוי מכלי לכלי

1. 'ניצוק חיבור' בטהרה

חיבור על ידי עירוי: לגבי דיני טומאה וטהרה, כתוב במשנה (מכשירין פרק ה' משנה י'), המערה (שופך) מחם לחם, ומצונן לצונן, ומחם לצונן טהור, מצונן לחם טמא. רבי שמעון אומר אף המערה מחם לחם, וכחו של תחתון יפה משל עליון טמא.

ומפרש הרמ"ם (פירוש המשניות שם, יד החזקה טומאת אוכלים פרק ז' הלכה ב'), שעמוד משקה הנקרא 'ניצוק' מתחמם מחמת שקצחו בכלי החם, ודרך ה'ניצוק' האדים עולים מהכלי החם הטמא, ומחמם את המשקה שבכלי העליון ומטמאו, כי האד נחשב חיבור. ואין הלכה כר' שמעון, ולכן אם שניהם חמים, אף שהתחתון חם יותר אין השפעתו ניכרת במשקה שיוצק ממנו. הר"ש והרע"ב (שם) מפרשים כעין מפרש"ם, ומוסיפים שהעשן העולה מן החמין, משקיף הוא חשוב.

2. 'ניצוק חיבור' בתערובת

חיבור: חידוש גדול כותב המרדכי (חולין רמז תשטו), והובא באיסור והיתר (הארוך שער כט סוף סעיף ו, והוסיף את המילים 'ד'תנאי גבר'), ובדרכי משה (סימן קה אות ה), שדיני חיבור 'ניצוק' לגבי טומאה וטהרה המבוארים במשנה, שלפי כל הדעות צונן לתוך חם טמא, תקפים גם לגבי בליעות איסור והיתר, ולכן אסור לשפוך מכלי כשר שיש בו שמן כשר, לתוך נר שדולק ויש בו חלב או שומן של גויים.

והוסיף באיסור והיתר, שמסתמא דוקא לכתחילה, ודייק כן מלשון המרדכי 'ואסור' ולא נקט לשון טריפה. וכן נוקט הרמ"א (יו"ד סימן קה סעיף ג, ובתורת חטאת כלל כג אות ו) להלכה, שאסור לערות מכלי שיש בו שומן כשר, לנר דולק שיש בו חלב או שומן איסור, אך בדיעבד מותר.

אינו חיבור: להשלמת הענין יש לציין, שבתרומת הדשן (פסקים וכתבים סימן קג), בשם מהרי"ן מולין ז"ל חולק על

לערות מכלי שבחזקת המין הפכתי.

ולדעת **הבד השלחן** (סימן קה ס"ק סה) אסור לערות מים רותחים מכלי חלבי לכלי בשרי שאין בו בשר אלא רק מים, אע"פ שג"ט בר נ"ט מותר, מכל מקום בשעת בישול מחמירים אף בנ"ט בר נ"ט.

ולדעת **הג"ר צבי ובר שליט"א** (בהוראה לרבני הילכתא), אפילו בכלי ריק אסור לכתחילה לשפוך מקומקום חלבי לכלי בשרי, אף שבדיעבד מותר מטעם נ"ט בר נ"ט מכל מקום אין עושין נ"ט בר נ"ט לכתחילה, ומותר לכתחילה רק באופן שהכלי אינו בו יומו.

3. אדים לסיר רותח

זיעה רותחת: כתב בשו"ת **הרא"ש** (כלל כ סימן כו), ונפסק ב**טור ובשו"ע** (סימן צב סעיף ח), מחבת עם חֶלֶב שניחאו אותה בכירה מתחת קדירה של בשר, עולה זיעה מהחלב ונבלעת בסיר הבשרי ואוסרתה. וביאר **הרמ"א** (שם) שהיה חלב במחבת, ובכדי להתיר צריך שישים בתבשיל שבסיר, נגד החלב שבמחבת. ובתנאי שהמחבת מוגלה והאדים עולים מהאוכל עצמו לסיר, וגם הוא קרוב כל כך שהיד סולדת באדים במקום שנוגע בקדירה. אך אם היד לא סולדת באדים, לא נאסר.

כלי רותח: כאשר האדים אינם רותחים, אבל הכלי העליון רותח, לדעת **הגרעק"א** (סימן צב), ו**הפרי מגדים** (או"ח הנהגת איסור והיתר אות לו) אסור, שמשום שהקדירה העליונה מחממת את הזיעה. מאידך לדעת **היד יהודה** (הקצר סימן צב ס"ק עב) מותר. וכן מוכח להתיר מדברי **המגן אברהם** (סימן תנא ס"ק מד) שהביא הגרע"א. ומכל מקום מסיים ה"ד יהודה שצריך ליזהר בזה. המחלוקת מובאת בדברי **המשנ"ב** (סימן תנא ס"ק קלו, שער הציון ס"ק קעט קפ) והכריע שאינו אסור בדיעבד.

ספק רותח: לדעת **רעק"א** (בהגהות סימן צב סעיף ח) בשם **שו"ת הב"ח** (חדשות סימן כד), כשיש ספק האם האדים חמים בשיעור יד סולדת, יש להקל. ודווקא במקום פתוח שיש לאדים מקום להתפזר יש להקל מספק, אבל במקום סגור שאין לאדים מקום להתפזר, שאסור מעיקר הדין, גם אם ספק האם יד סולדת אסור.

4. הוראות למטבח כהלכה

הגדרה: תחילה צריך להבחין, שיש הבדל בין 'ניצוק' ל'זיעה', ויתכן שיהיה דין 'ניצוק' בלי איסור של 'זיעה' כגון שהזיעה אינה יד סולדת, וכן להיפך יתכן שיהיה דין 'זיעה' בלי דין 'ניצוק'. וזה נקודת החילוק בין סימן קה לסימן צב, בסימן קה כיון שיש 'ניצוק' יחד עם האדים, לכן אף אם אין היד סולדת באדים הם מגיעים עד הכלי העליון, ולכתחילה אסור לערות מכלי פרוה לכלי בשרי או חלבי מחמת האדים, ובדיעבד אינו נאסר. ויש אומרים שזין זה נאמר רק בהיתר לאיסור אבל היתר לתוך היתר מותר גם לכתחילה, ויש מחמירים. אולם בסימן צב מדובר שאין חיבור של 'ניצוק' כי אם 'זיעה', ובה סובר ה"ח שאם יש לאדים היכן לברוח לא אוסרים מספק. ורק באופן שעירה אל תוך חלל הכלי, יש להחמיר מספק שנהפך הכלי לבשרי.

אופן ההיתר: לדעת **הג"ר שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל** (ויזרע יצחק תערוכת הג"ר שלמה זעפרני שליט"א עמוד קפו סעיף ג, לבושי עוז סוף ס"ק כ עמוד רלט, מאור השבת חלק ב עמוד תקפד מכתב כה סעיף ד, מנחת שלמה חלק ב סימן צז אות א, שמירת שבת כהלכתה פרק א הערה מז), מותר לשפוך מים רותחים מהבשר של מיחם פרוה שעומד על האש לתוך סיר בשרי, והמים והמים לא נהפכים להיות בשרי, וצריך ליזהר שלא תהיה

המרדכי, וסובר ש'ניצוק חיבור' שייך רק לגבי יין נסך או לגבי טומאה וטהרה, כי תלוי בנגיעה ולא בנתינת טעם, אבל לא שייך בשאר איסורים. כאמור, להלכה הרמ"א נוקט כשיטת המרדכי, ולא כשיטת התרומת הדשן. וציון **בביאור הגר"א** (סימן קה ס"ק כא) שהמקור של המרדכי הוא מהמשנה במכשירין, והתרומת הדשן חולק על המרדכי, וזה מה שהרמ"א מסיק בשם האיסור והיתר שבדיעבד אין לחוש, על פי דברי התרומת הדשן.

טעם האיסור לפי שיטת המרדכי, **הט"ז** (ס"ק ו) כותב משום ד'תתאה גבר' ומחברו בניצוק, ו**הש"ך** (ס"ק יא) כותב משום שההל עולה מהנר למעלה. וכתב **הפרי מגדים** (משבצות זהב ס"ק ו) והט"ז לא חולקים, וצריך את שני הטעמים. ובדיעבד אינו נאסר, כמו שכתב **החוות דעת** (ביאורים סימן צא ס"ק ו), כי הניצוק לא עושה חיבור, משום שהוא לח. יש לציין **שהמנחת יעקב** (כלל כג סעיף יב) סובר שזה שני טעמים נפרדים, 'ניצוק' ו'זיעה'.

קשה מדוע ב'ניצוק חיבור', לא אוסרים משום האדים (בדי השולחן סימן צב סעיף ח ביאורים ד"ה הכל שרי), והרי בניצוק נפסק ברמ"א שאסור רק לכתחילה, ואילו באדים נפסק בסימן צב סעיף ח שאסור גם בדיעבד. ועוד קשה שבאדים אסור אפילו חם לחם, ומדוע בניצוק מותר חם לחם? ותירץ **במנחת יצחק** (חלק ה סימן פא), וכעין זה **שו"ת אבן ישראל** (חלק ח סימן לט לגבי צינור מים חמים בפסח), שמדובר באופן שבלי הניצוק ההבל לא היה מגיע למקום ההיתר, או שלא היה יד סולדת במקום שנוגע בעליון.

וכתב המנחת יצחק, שיסוד הדברים מפורשים **בתוס' יו"ט** (מכשירין פרק ה משנה י'), שהקשה לגבי טומאה וטהרה, שהרי גם בלי ניצוק, כל שמעלה חום מתחתון לעליון יטמא. ותירץ, אולי אי אפשר בלא שניצוק, עכ"ל. ופירש כוונתו, שמדובר באופן שבלי ניצוק האדים לא יגיעו למעלה למקום ההיתר, או שאין יד סולדת בו במקום שנוגע בעליון, ורק על ידי הניצוק עולה ההבל.

חם לחם: לדעת **הכרתי** (ס"ק יא) ו**פלתי** (ס"ק ח), ו**ההחממת אדם** (כלל נט משנה ה), ועוד פוסקים מותרים חם לחם לתוך חם, כמפורש בגמ' לגבי טהרות, וכל המותר של המרדכי הוא מהמשנה, וכיון שבמשנה מותר חם לתוך חם, גם לאיסור והיתר הדין כן. מאידך **הפרי מגדים** (משבצות זהב ס"ק ו) מפקפק בדברי הפלתי והניחם בצ"ע.

ובכנפי יונה (סימן קה סעיף ג) מסתפק ונקט לאסור בעירוי חם לתוך חם, ומבאר שלמרות שבמשנה מפורש בדברי תנא קמא, וכך נפסק להלכה, שלגבי טומאה אם עירה חם לחם טהור, כי אין אדים חמים לחמם את המאכל למעלה, ואינו נחשב משקין כדי לחשב חיבור על ידי ניצוק, מכל מקום באיסור והיתר המור טפ', כי יש בליעות ונתינת טעם שעובר דרך הניצוק גם בלי אדים.

ובדי יהודה (הקצר ס"ק לא) כתב, שגם בחם לחם אסור לערות, כי המשנה דיברה רק בדיעבד, אבל לכתחילה אסור.

לכלי ריק: לגבי הלכות פסח בעירוי מכלי רותח לחם ריק, כתב **בשו"ע הרב** (סימן תנא סעיף נט), וכן נוקט **השער הציון** (סימן תמד ס"ק ד), שאין לערות רותח מכלי פסח לכלי חמץ, כי על ידי העירוי נפלט הכל חמץ מכלי התחתון ועולה לעליון דרך אדי הקילוח, ומותר רק באופן שלא ישתמש עם הכלי עד סוף הפסח.

ולדעת **החוט שני** (פסח עמודים קלז-קלח) באופן שמערה לתוך כלי חמץ ריק, רק משום חומרא דפסח החמירו, אבל לגבי עירוי מכלי פרוה חלבי או בשרי ריק אין להחמיר. ומשמע מדבריו שאם יש מאכל חלבי/בשרי בכלי, יש להחמיר שלא

גידולי מים בהלכה

סוף סוף הגיע: מזה כמה שנים שמנהלי 'קרן משנת יוסף' שוקדים על פיתוח מיוחד של חממות בבית חלקיה בשיטה חדשה וייחודית בהשקעה אדירה בסך עשרות מיליוני שקלים, לייצר ירקות עלים 'גידולי מים למחרת'.

החממות פועלות באוטומציה מלאה ובתוך תעלות מים עם חומרי גידול ללא אדמה, על מנת להבטיח נקיות מקסימלית של הסחורה מעפר וחרקים ומעופפים למיניהם.

בשבועות האחרונים משוק במכירה של **קרן משנת יוסף** המוצר המוגמר גידולי מים **בהשגחת בד"ץ העדה החרדית** יכול שמינית, ירקות עלים (חסה, כוסברה, ועוד), לשמחת ציבור מדקדקי ההלכה.

על יד חותמת הבד"ץ מופיע שהאישור הוא בתנאי השריה שטיפה כמו שאר ירקות עלים בגידול מיוחד, והנימוק לכך שצריך לעקוב לפחות במשך שנה שלימה אחרי היצור, בכדי לוודא באופן מוחלט שהסחורה בחזקת נקיה לגמרי מחרקים ולא צריך השריה ושטיפה.

בחודש כסלו תשפ"ב קיימו רבני הילכתא סיור מיוחד בחממות הגידול, וחיוו את דעתם לגבי הגידולים המיוחדים, ברכתם, חלוצות קדושת שביעית שעליהם, מתוקף היותם גדלים ב'בית', וללא אדמה. והאם מקיימים בזה מצות מרור.

בגיליונות 'עומק הפשט' הופיע הסבר מציאותי והלכתי לגבי גידולי מים, ברכתם, לגבי קדושת שביעית, מרור בפסח, ועוד.

תקציר גיליון
שמיטה (מספר 330):
שריית זרעים במים
מותרת בשביעית.
עציץ נקוב כקרקע.

סיור בחממות - בית חלקיה

אינו נקוב דרבנן. מצע מנותק מחלוקת אם נחשב כבית. גידולי מים מחלוקת אם אין חיוב שביטה על המים, או שנחשב כעציץ שאינו נקוב. ויש מחלקים אם יש במים גם חומרים מהאדמה.

תקציר גיליון ברכות (מספר 331+332): מצע מנותק יש פוסקים שאינו נחשב לגבי הברכה כעציץ שאינו נקוב. יש פוסקים שרק אם מונח על האדמה ברכתו 'האדמה'. ויש פוסקים שמתמיד יברך ברכתו הראיה.

גידולי מים תלוי במחלוקת החיי אדם והפוסקים בעציץ שאינו נקוב אם מברכים 'האדמה' או 'שהכל'. ולהלכה יש אומרים 'האדמה', ויש אומרים שמספק מברך 'שהכל', ואם בירך 'האדמה' יצא.

תקציר גיליון מרור (מספר 333): לרוב הפוסקים יוצאים במרור גידולי מים, כי הוא מין שגדל באדמה גם לפי הצד שברכתו 'שהכל', ויש מחמירים שאין להניח דרך אבותינו, ושמה כשמתקשה אין טעמו מר.

ניתן להשיג את הגיליונות במערכת 'הילכתא'.

היד סולדת בזיעה, כי האיסור נאמר רק כאשר בולע איסור ולא כאשר בולע היתר, וגם אין הזיעה הולכת ישר למיחם, וגם מסתמא יש ששים כנגד הזיעה הצוננת.

וגם מצד 'ניצוק חיבור' אין לאסור, כי דעת החכמת אדם (כלל נט סעיף ה) שהאיסור הוא רק כאשר התחתון חם והעליון צונן, ולא כאשר שניהם חמים. ואף לחולקים על החכמת אדם, יש להתיר כיון שאין ניצוק בדרך ישר כי אם דרך ברז. ובש"כ שם ציין למה שכתב לדברי **הכף החיים** (ו"ד סימן צה ס"ק נ) דלענין איסור והיתר לא אמרינן ניצוק חיבור.

עירוי מקומקום לכלי רותח: לדעת הג"ר **צבי ובר שליט"א** (בהוראה לרבני הילכתא), לגבי עירוי מקומקום פרוה לסיר בשרי רותח על האש, וכן עירוי שמן או תבלין פרוה לסיר בשרי רותח, וכן עירוי מים מקומקום מים רותח פרוה לתוך כוס קפה עם חלב, אם שופך מעל מחיצות הסיר, וספק האם האדים יד סולדת בהם, לכתחילה צריך להיזהר לא לעשות כך, כמבואר בסימן קה סעיף ג, וה"נ יש לחוש אם ישפוך לתוך כלי בשרי וחלבי יהיה לו בליעתו של חלבי ובשרי בקומקום שלו, גם יש איסור כיון שבדעתו אח"כ לערות לכלי ההפכי יש בזה משום אין עושים נ"ט בר נ"ט לכתחילה, ובדיעבד אפשר להקל כמבואר ברמ"א שם, ואין לחוש שמא האדים היו רותחים כשיטת הב"ח שמספק לא צריך להחמיר.

ואם שופך בתוך חלל מחיצות הסיר, מספק הקומקום בחזקת בשרי כמבואר בב"ח, אלא אם כן ברור שהאדים אינם בחום של יד סולדת. והעצה לכך לשפוך מהקומקום לתוך כוס זכוכית, וממנה יערה לתוך הסיר.

ובאופן שמערה מים רותחים מתוך טרמוס (שהוא כלי שני), לתוך כוס עם חלב לא יצא הטרמוס מחזקתו וממשיך להיות פרוה. כדין נ"ט בר נ"ט מערוי כלי שני, אך צריך להקפיד שלא יערה מהטרמוס גם לחלבי וגם לבשרי.

גם יש לזהר כאשר הסיר הבשרי עומד ליד המיחם פרוה, שלא יגיעו אדים של הסיר הבשרי למיחם הפרוה, אפילו אם האדים אין היד סולדת בהם, מכל מקום כאשר יגיעו למיחם שהוא רותח יתחממו ממנו, ויש לחוש לשיטת הרע"א והפמ"ג שאוסרים, וכפי שכתב הדי' יהודה לחוש לזה לכתחילה. אך אם עשה כן לא נאסר בדיעבד.

במיחם ציבורי (בתי כנסת, ישיבות, בתי חולים, וכדומה) שמסתמא ישתמשו עם המים גם לחלבי וגם לבשרי, עדיף לכתחילה לא לשפוך ממנו ישירות לאוכל חלבי או בשרי, אף שהאדים רחוקים מהברז, מכל מקום אין לערות לתוך חלבי או בשרי מחמת החיבור של הניצוק יחד עם האדים, ובדיעבד אם שפכו אינו נאסר, ואף אם עירו לתוך כלי עם מאכל איסור לא נאסר, אלא אם כן שפכו ממש לתוך החלל של הסיר.

שיש להחמיר ולאסור עירוי מכלי בשרי לכלי חלבי אפילו כאשר הכלי ריק, ומותר רק כאשר הכלי אינו בן יומו. ומכל מקום אין לאסור משום כן בדיעבד, ואינו דומה לחמץ שהוא איסור חמור, אבל בשרי בחלב ודאי שלא יצא מחזקתו. עכ"ד הגר"צ ובר.

ולדעת הג"ר עמרם פריד שליט"א (בתשובה להג"ר יוסף אביטבול שליט"א), כלים ששופכים מהם מלח ותבלינים לתבשיל חם בשעת הבישול, לכתחילה צריך לייחד כלי לבשרי לחוד ולחלבי לחוד. ומותר להשתמש בקומקום ולשפוך מתוכו לסיר בשרי ואח"כ להשתמש בו לחלבי, בתנאי שמתמשים בו מרחוק, אבל אסור באופן ששופכים בתוך דפנות הסיר שאין מקום לאדים לצאת.

משיב כהלכה

סיכום הגיליון:

דינים העולים

א. **ניצוק חיבור:** בטהרות וביין נסך ניצוק חיבור, והמערה קר על חם, הקר נטמא. לגבי איסור והיתר להלכה נוקטים כשיטת המורכזי שלכתחילה ניצוק חיבור ואסור לערות מאיסור להיתר, ובדיעבד לא נאסר. ולשיטת התרומת הדשן ניצוק חיבור רק בטהרות ויין נסך אבל לגבי איסור והיתר אין ניצוק חיבור.

ב. **חם לחם:** דין 'ניצוק חיבור' באיסור והיתר נאמר רק בעירוי קר לחם, אבל חם לחם מותר. ויש אוסרים גם חם לתוך חם.

ג. **כלי ריק:** בפסח מחמירים שאסור לערות מכלי פסח חם לכלי חמץ ריק, בבשר בחלב לא החמירו ומותר לכתחילה. ויש אוסרים גם בבשר בחלב.

ד. **אדים ורתחים:** אדים בחום של יד סולדת שעולים ממחבת חלבית לסיר בשירי התבשיל הבשרי נאסר, אלא אם כן יש שישים כנגד החלב. ואם אין באדים יד סולדת והכלי העליון רותח, נחלקו הפוסקים האם נאסר, ולהלכה צריך לזהר מלעשות כן ואינו נאסר בדיעבד.

ה. **עירוי:** אין לערות ממימים רותח פרוה לסיר עם בשר שעומד על האש, ובדיעבד אם עירה, אם העירוי היה מעל הדפנות וספק אם האדים היו יד סולדת אינו בשירי, ואם העירוי היה בתוך חלל הדפנות נעשה בשירי מספק, ומותר רק כשודאי אין היד סולדת.

ו. **אופן היתר:** יש שהתירו לערות מהברז של המימים הפרוה שעומד על האש לתוך סיר בשירי, באופן שהאדים אין היד סולדת בהם.

ההגרלה השבוע על 100 שקל מזומן
הזוכה בהגרלת גיליון 381 בסך 100 שקל מזומן
האברך המופלג הר"ר שלמה דבאח שליט"א
ישיבת מיר ירושלים ביהמ"ד 'מאה שערים'

שאלה: מאכל שקלט אדים ממאכל בשרי או חלבי, האם נשאר פרוה?

אדים שעולים מתבשיל בשרי/חלבי, למאכל, מים רותחים, תבלינים, שמן, וכדומה, האם נשאר פרוה? פירוש הדין בבליעות מכלי בן יומו, ושאינו בן יומו, מתוך דפנות הכלי, מעל דפנות הכלי?

מקורות: **שו"ע** (י"ד סימן צה סעיף א-ג, סימן צב סעיף ח, סימן קה סעיף ג); **ט"ז** (ס"ק י); **ש"ך** (ס"ק יד); **יד יהודה** (סימן צב ס"ק לא); **מאור השבת** (חלק ב עמודים קסא, שכא, תקפד); **שבות יצחק** (חלק ב עמוד רד-רה); **משנה הלכות** (חלק ט סימן קנח); **בדי השלחן** (סימן צב ס"ק קסה).

במדור זה מופיעה שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה נכונה על השאלה נכנס להגרלה. ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות המובחרות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב.

בכדי להשיב ולהכנס להגרלה, מספיק לעיין במראה מקום אחד! נא לשלוח את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד) באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולח 4
2. בעמודות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' - 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול השלחן', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

המדור הקודש לע"נ

הג"ר שמעון ב"ר ירוחם משה שפיאצקי זצ"ל
נלב"ע י"ט אב תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה.

עדכוני הלכה

מהדרין מן המהדרין

מערכות נפרדות: בבתיים רבים הנהיגו מנהג יפה, ליחד מערכת נפרדת של תבלינים שמן וקטשופ וכדומה לבשרי, ומערכת נוספת לחלבי, שפעמים רבות שופכים לתוך סיר מהביל, ועולים אדים בכמות מרובה, ופעמים מתלכלך וכו'. עוד יותר מצוי שמייחדים מלחיה לארוחות בשריות, ומלחיה נפרדת לארוחות חלביות. ויבואר א"ל בגיליון הקרוב.

יש מייחדים שתי קומקומים נפרדים, כאשר האחד בחזקת חלבי, ואילו השני בחזקת בשרי. ויש מטבחים שמתקינים שיש חלבי, שיש בשרי, ושיש פרוה, עם כלים מתאימים לכל משטח.

נושא הגיליון הבא:

'מאכל בחזקת פרוה'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

יחד עם כל ישראל אנו מתאבלים על פטירת הגאון הגדול רבי יוסף בן הג"ר טוביה ליברמן זצוק"ל ראש כוללי שומרי החומות ורב ביהמ"ד סדיגורה ומחבר שו"ת 'משנת יוסף', וזכינו שעשרות מפסקיו משובצים בגיליונות 'עומק הפשט' נלב"ע י"ד טבת תשפ"ג ת.נ.צ.ב.ה.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בירורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

02-535-0-535 מכון הילכתא

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...